

Verslag bijeenkomst 1 oktober 2025 – voorbereiding verdiepend onderzoek

Aanwezig: Almata, CKZ, De Kreek Premiumzorg, De Schutse, De Viersprong, Emergis, Juvent, Kiek, Klaver4, Lelie Zorggroep, Memo, Mindzorg, Studium, Timon, Tragel, Vigere, Zeeuwse Gronden, ZorgSaam, Binnenste Buiten, Olyk, Evidendt, KIO

Berenschot: Merel de Klerk, Nadieh Kersemakers, Hein Vloet

Inkooporganisatie: Christiaan Soethout, Sam Biesterbosch, Roland Bertens en Cora Schout

Inleiding door Christiaan Soethout – directeur Inkooporganisatie

Aanleiding voor de bijeenkomst van vanavond is de oproep van vrijdag jl. om toelichting te geven op het uitgevoerde kostprijsonderzoek zodat het verdiepend onderzoek effectief kan verlopen. Er is voldoende gelegenheid om vragen te stellen en onduidelijkheden te benoemen.

Vraag: Veel jeugdhulpaanbieders zijn op zoek naar maximale transparantie zodat we het proces, inbreng en uitkomst goed kunnen duiden en herkennen. Is dit het moment om in gesprek te gaan en de vragen die onbeantwoord zijn gebleven alsnog te beantwoorden?

Antwoord: Ja zoveel als mogelijk, maar wel met bepaalde grenzen van de privacy van jeugdhulporganisaties; een aantal gegevens kunnen we niet delen. Dit geldt ook voor de keuzes die door de Inkooporganisatie zijn gemaakt. Er zijn inmiddels veel bijlagen gepubliceerd waarmee we inzicht hebben gegeven in de uitkomsten. We zullen ingaan op de uitgangspunten die hieraan ten grondslag lagen:

- De wijze waarop informatie/ input is meegerekend.
- Welke keuzes zijn gemaakt die hebben geleid tot de tarieven.

Presentatie door Berenschot (zie hiervoor de gepubliceerde presentatie)

Bronnen

Gebruik is gemaakt de benchmark Care om de bedrijfsvoering kosten te berekenen. Het gaat hierbij om gevalideerd onderzoeken die continu worden geactualiseerd.

De definities van de benchmarktoeslagen zijn gedeeld in de memo die op 1 oktober is gedeeld aan de deelnemers van deze bijeenkomst en die ook wordt gedeeld met de gehele markt.

Vraag: Wat wordt bedoeld met uitbesteding?

Antwoord: Een voorbeeld hiervan is de uitbesteding van ICT-diensten.

Vraag: Is er rekening gehouden met op zichzelf staande kleine aanbieders die alleen dagbesteding hebben of alleen een locatie verblijf?

Antwoord: Op basis van ervaringscijfers, ziet Berenschot niet zo'n duidelijk verschil tussen kleine en grote aanbieders als het gaat om bedrijfsvoering kosten. Verschillen zijn er wel in het primaire proces, waarvoor andere bronnen zijn gebruikt (zie hieronder toelichting op CAO, ORT, etc.)

Vraag: Zijn jeugdhulpaanbieders onderdeel van deze benchmark?

Antwoord: Er zijn in de benchmark aanbieders vertegenwoordigd die ook jeugdhulp bieden, er zijn geen aanbieders onderdeel die alleen jeugdhulp bieden.

Voor de uitvoering van het primaire proces zijn andere bronnen gebruikt:

Verreweg het grootste deel van de kostprijs betreft de loonkosten. Dit is berekend op basis van de CAO's die worden ingezet. Op basis van de inbreng zijn hieraan nog enkele CAO's toegevoegd: die van de ziekenhuizen en van de kleinschalige klinieken.

De onregelmatigheidstoelagen zijn verwerkt op basis van de gemiddelde van de inbreng van de aanbieders.

De materiële reiskosten van de ambulante hulp is berekend op basis van de opgave van de gereisde kilometers en dit te vermenigvuldigen met de reiskostenvergoeding uit de CAO-jeugd, die de hoogste vergoeding heeft.

De huisvestingskosten zijn gebaseerd op de NHC/NIC beleidsregels en betreffen kosten die bedoeld zijn om de huisvesting in stand te houden. Deze worden ook toegepast bij ambulante producten.

Vraag: Waarom is er gekozen voor deze beleidsregel NHC/NIC (op basis van WLZ)?

Antwoord: Deze past het beste bij de zorgzwaarte in de jeugdhulp. Een schriftelijke toelichting hierop volgt spoedig, naar verwachting 7 oktober 2025.

Vraag: Hoe is het overwerk verwerkt in de kostprijs? Voor bijvoorbeeld slaapdiensten geldt er een extra vergoeding.

Antwoord: Als dit iets anders is dan bereikbaarheid/beschikbaarheid en niet onder de onregelmatigheidstoelage valt, dan zoeken we dit uit.

Vraag: Waarin zitten vakanties verwerkt?

Antwoord: Vakanties zijn verwerkt in de productiviteit.

Salarislasten zijn gebaseerd op de functiemixen in de productcatalogus, waarna een vertaalslag gemaakt is op basis van de verschillende CAO's, functieboeken en eerdere onderzoeken.

Uitgangspunt voor de berekening is dat de gemiddelde zorgmedewerkers op 75% van hun periodiek zitten. Bij psychiaters en artsen is uitgegaan van 100%, gezien de opmerkingen.

Vraag: Wat als we hebben opgemerkt dat we niet uitkomen met de voorgestelde inschaling?

Antwoord: Reacties met onderbouwing hebben we meegewogen in de uitkomst

Vraag: Is elke CAO even zwaar meegenomen in de berekening?

Antwoord: Nee, de weging van elke CAO is bepaald door de inbreng van de aanbieders. De weging van de CAO's is zichtbaar in de bijlage die vandaag is gedeeld.

Vraag: Waarom niet gevraagd naar de hoogte van de salarissen van psychiaters?

Antwoord: Er is gevraagd naar de gemiddelde lasten per product met een gekozen functiemix. Als aanbieders hiermee niet uit de voeten konden, dan was er gelegenheid om te onderbouwen op welke wijze dan wel.

Er ligt een basis die is doorgerekend. De vraag daarbij is wat het kost om een bepaald product uit te voeren. Het gaat dan uitdrukkelijk om een gemiddelde kostprijs.

Vraag: Hoe kan het dat de kostprijzen lager uitvallen dan de huidige tarieven?

Antwoord: Theoretisch kan dit liggen aan uitgangspunten/normen die niet aansluiten bij de realiteit, waarvoor we geen aanwijzingen hebben, of er kan sprake zijn van een mismatch tussen de uitvraag en de interpretatie van de aanbieder.

De productiviteit wordt bepaald door aftrek van een aantal parameters; wat overblijft is de declarabele tijd. Zie presentatie voor parameters/bronnen.

Alle opmerkingen zijn verwerkt in de kostprijzen; deze verwerking kon alleen als er een feitelijke waarde was meegegeven.

De indirecte tijd van 12% voor de GGZ wordt door de aanwezigen niet als passend gezien, maar heeft wel invloed gehad op de kostprijs. Door een aantal aanwezigen wordt opgeroepen om de onderzoeken over productiviteit in te zien. Er is een onderzoek van Vektis aangereikt die andere percentages hanteert. Volgens Berenschot is er bij deze onderzoeken sprake van andere definities. We zullen zorgen voor eenduidige definities waarbij de ruimte voor interpretatie nihil is en de waarde door aanbieders kan worden bepaald en meegenomen in de berekening van de kostprijzen.

Door één van de aanwezigen wordt uitgesproken dat er is uitgegaan van het huidige systeem van declarabele tijd.

Vraag: Wie heeft de keuze gemaakt om met vooraf ingevulde parameters te werken?

Antwoord: Gezien de beperkte tijd in het gehele inkoopproces, heeft de Inkooporganisatie in overleg met Berenschot deze keuze gemaakt, met dien verstande dat er sprake zou zijn van een kwalitatief en zorgvuldig kostprijsonderzoek.

Door één van de aanwezigen wordt gesteld dat het KPO is uitgevoerd voorafgaand aan het beschikbaar stellen van het Programma van Eisen (PvE), hetgeen geleid heeft tot onjuistheden of interpretatieverschillen.

De Inkooporganisatie geeft aan dat voorafgaand is gecommuniceerd dat de inkoopstukken en daarmee ook PvE ongewijzigd zal blijven, met uitzondering van enkele gevolgen uit wet- en regelgeving. De benodigde informatie voor wat betreft kostprijs-elementen zijn ofwel in het aanvraagformaat (directe/indirecte tijd) of wel in de bouwstenen van de jeugdhulpcatalogus beschikbaar gesteld.

Mogelijk verklaren deze interpretatieverschillen en daarmee verschil in invullen dat er vragen zijn gesteld door diverse aanbieders over de herkenbaarheid. Blijkbaar heeft Berenschot niet uit mogen gaan van de opgaven van aanbieders.

Herstel hiervan kan plaatsvinden in de individuele gesprekken.

Vraag: Hoe kan het dat niet eerder is opgevallen dat er sprake had kunnen zijn van afwijkingen ten opzichte van de huidige situatie?

Antwoord: Berenschot heeft kritisch de inbreng van aanbieders gewogen. Er is wel degelijk bezien of er sprake was van afwijkingen.

Vraag: Waarom is er sprake van 0 euro reiskosten bij ambulante producten, zoals bijvoorbeeld bij vertrektraining?

Antwoord: We zullen dit nazien.

Vraag: Is er een analyse gedaan tussen de uitgangspunten van de Inkooporganisatie en de eerste opzet van Berenschot? Zijn de aanbevelingen verwerkt?

Antwoord: Er is zeker veel aangepast, zoals bijvoorbeeld alle bouwstenen in de jeugdhulpcatalogus. De laatste toets is dan vervolgens aan de markt met de vraag of men hiermee uit de voeten kan. Hiervoor is ruimte in de individuele gesprekken.

Vraag: Is er vooraf gecheckt of de deelnemers voldoende kennis hadden om mee te doen aan het kostprijsonderzoek?

Antwoord: Het toetsen van de aanwezige kennis is niet expliciet gedaan, wel is alle informatie die nodig was om in te vullen gedeeld. Er is een masterclass georganiseerd en Berenschot was gedurende de invultijd telefonisch beschikbaar voor vragen. Hierbij ging de Inkooporganisatie ervan uit dat er voldoende kennis bij aanbieders aanwezig was.

Vraag: Is getoetst of de parameters overeenkomen met de huidige werkelijkheid?

Antwoord: De afspraken voor de nieuwe contracten zijn in basis gelijk aan de huidige contracten, soms voorzien van verduidelijking, zoals de toevoeging van functiemixen in de jeugdhulpcatalogus. De concept jeugdhulpcatalogus is voorafgaand aan en ter voorbereiding van het kostprijsonderzoek gedeeld. Er is wel een nieuwe afspraak over declarabele tijd (alleen directe tijd) toegevoegd. Deze nieuwe afspraak is toegelicht in de bijeenkomst voorafgaand aan het kostprijsonderzoek en in het invulformat.

Een aantal aanwezigen vinden de wijziging van deze afspraak om alleen cliëntgebonden tijd te mogen factureren, niet een systeemwijziging, maar een wijziging in de uitgangspunten omdat het percentage indirecte tijd naar beneden wordt bijgesteld. De Inkooporganisatie reageert dat de indirecte tijd niet naar beneden is bijgesteld vanuit een uitgangspunt dat vooraf is geformuleerd. De verhouding directe/indirecte tijd is het resultaat van de uitkomst van de inbreng van de aanbieders.

Vraag: Dat de functiemix als basis wordt gebruikt is begrijpelijk. Alleen staat deze nu expliciet opgenomen in de prestatiebeschrijvingen en zullen we deze moeten toepassen. Zie ook de beantwoording in de Nvl – waarin wordt gesteld dat de toepassing van de functiemix gebaseerd moet zijn op een traject maar ook op een bepaalde populatie. Hoe moeten we dat gaan doen en hoe verhoudt zich dat tot de norm van verantwoorde werktoedeling?

Antwoord: De toepassing van functiemixen kan niet gebaseerd zijn op cliëntniveau, maar op populatieniveau binnen een bepaald product met als doel om de kwaliteit van de jeugdhulp te waarborgen. Niettemin wil de Inkooporganisatie geen extra administratieve last toevoegen en is wet- en regelgeving leidend. De Inkooporganisatie beraadt zich op dit punt waarbij een werkbare situatie essentieel is.

Vraag: Er zijn wel degelijk wijzigingen. Zo zijn een aantal interventies toegedeeld naar producten die niet helemaal juist zijn, zoals MDFT.

Antwoord: De Inkooporganisatie contracteert geen interventies. De genoemde interventies zijn voorbeelden. MDFT is er in verschillende gradaties. Om te bepalen welke interventie valt onder welke productcode is de beschrijving van de doelgroep per perceel leidend als ook het te behalen resultaat in de productbeschrijving.

Verwerking van input aanbieders

Alle inbreng is even zwaar meegewogen. Er zijn drie categorieën:

1. Als nieuwe waarde is ingebracht, vervangt deze de opgegeven waarde.
2. Als men niet akkoord is, maar geen nieuwe waarde is ingevuld, is er geen inbreng, en telt deze inbreng ook niet mee in het totaal van de respondenten (noemer).
3. Men is akkoord met de vooraf gestelde waarde.

Alle reacties zijn kritisch bekeken, ook als er “slechts” 1 reactie was. Voorbeeld: als er door 20 respondenten is uitgevraagd en één heeft een afwijkend input geleverd en 19 aanbieders kunnen hiermee wel uit de voeten, dan moet het argument wel goed onderbouwd zijn. Indien onderbouwing ontbreekt, dan betreft het een het outlier. Andersom geldt hetzelfde: indien het merendeel aangeeft dat het getal niet toereikend is maar een paar zijn het hiermee niet eens, dan is de inbreng van deze enkele respondenten meegewogen.

Vraag: Wat gebeurt er met het extra onderzoek van de bereikbaarheid/beschikbaarheid?

Antwoord: Deze wordt ook betrokken in de individuele gesprekken. De resultaten worden vooraf nog gedeeld met de deelnemers en daarna met alle respondenten van het KPO.

Vanuit de aanwezigen worden de volgende zorgen gedeeld:

In de afgelopen periode is het vertrouwen beschadigd omdat er (te) weinig concrete antwoorden komen op vragen. De vragen/zorgen zijn serieus; een aantal organisaties voelden zich bedreigd in hun voortbestaan.

Tevens wordt afgevraagd welke maatregelen de Inkooporganisatie heeft ingezet om de tarieven te doen dalen. Een voorbeeld hiervan is de dagbehandeling, waarbij het aantal behandelingen tussen de jeugdhulpcatalogus en het invulformat afwijkt. In het vorig kostprijsonderzoek (2019) werd uitgegaan van 3 uur. Ditzelfde geldt voor het aantal begeleiders per groep. Graag duidelijkheid hierover voorafgaand aan de individuele gesprekken.

De Inkooporganisatie vraagt om begrip dat zij niet op alles kan antwoorden. De Inkooporganisatie haalt de vraagstukken vandaag op en geeft zoveel mogelijk antwoord op de kostprijs gerelateerde vragen. Op 9 oktober is een extra Bestuurscommissie gepland waarin de uitkomsten van vanavond als ook die van de individuele gesprekken worden teruggekoppeld. Indien nodig is er de mogelijkheid om een voorstel te bespreken.

Er zijn vooraf door de Inkooporganisatie geen maatregelen gekozen om tarieven te beïnvloeden. De gepubliceerde tarieven zijn nagenoeg allemaal overgenomen uit het kostprijsonderzoek. Een uitzondering zijn de verblijfstarieven, waarbij aan het etmaaltarief een aantal behandel/begeleidingsuren zijn toegevoegd. Ook producten waarbij geen of één reactie was, hebben we in beginsel de huidige tarieven gehanteerd met index. De uren voor de dagbehandeling in de jeugdhulpcatalogus (3-4 uur) stroken overigens met het invulformat (4 uur).

Achteraf beschouwd heeft de Inkooporganisatie sommige aspecten in het kostprijsonderzoek als waar aangenomen, hetgeen onterecht bleek. Daarbij wellicht te veel geleund op de AmvB reële tarieven en daarmee de focus gehad op het doorlopen van het proces. Niet uitgesloten wordt dat er door de tijdsdruk een aantal concessies zijn gedaan bij de toetsing. Met de verificatieronde wordt dit gecorrigeerd.

Vraag: Moeten we dan nu niet extra tijd nemen om het zorgvuldig te doen?

Antwoord: We hebben inmiddels ruim de tijd genomen door de overbrugging tot 1 juli te laten doorlopen. Als het proces eerder klaar is, dan gaan we eerder over naar de nieuwe contracten, waarbij 1 april haalbaar lijkt. Juridisch gezien is een langer uitstel niet aanvaardbaar.

Vraag: Gezien de tarieven van perceel 1 is de uitvoering niet haalbaar, hetgeen het lastig maakt tot een dekkend landschap te komen. Zo is de uitvoering van de acceptatieplicht niet haalbaar. Het gaat dan zowel om de bekostiging als de uitvoerbaarheid.

Antwoord: De acceptatieplicht is overgenomen uit de huidige contracten en is daarmee niet nieuw. Dat dit niet goed verwerkt zou zijn in de kostprijzen, dan zijn de individuele gesprekken de plaats om dit aan te kaarten.

Vervolg op beschouwing:

Na 15 augustus bleek voor het eerst dat er kritiek was op de gepubliceerde tarieven. De argumentatie hiervan werd niet zichtbaar in de Nvl-1. Op 22 augustus werd duidelijk wat de invloed van de tarieven was gezien alle emoties tijdens deze bijeenkomst. Bij de Nvl-2 vragen hebben we gezien waar de pijn zat. Bij elkaar genomen is door IJZ de conclusie getrokken dat de uitkomsten van het KPO niet voldoende herkend werden, mede gezien de afwijkingen (lager en hoger) ten opzichte van de huidige tarieven. Anderzijds heeft de Inkooporganisatie te maken met besluitvormingsprocessen die haar eigen tempo kennen. Uitstel van de ingangsdatum van de nieuwe contracten is ook voor de gemeenten niet prettig.

Presentatie Inkooporganisatie over de individuele gesprekken

Zie presentatie.

De belangrijkste vraagstukken vanuit de aanbieders zijn:

- Doorwerking functiemix
- Acceptatieplicht
- Direct/indirecte tijd

Tot slot

Een aantal aanwezigen merken op dat deze bijeenkomst heeft bijgedragen aan de gevraagde transparantie. De combinatie van antwoorden en reflectie wordt door een aantal gewaardeerd.